ΕΤΟΣ Δ'.— ΑΡΙΘ. 441 Τιμᾶται λεπτὰ 10 ΣΑΒΒΑΤΟΝ 19 ΜΑΡΤΙΟΥ 1883

ΜΗ ΧΑΝΕΣΑΙ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ ΜΟΝΟΝ: Ἐν Ἀθήναις καὶ ταῖς ἐπαρχ. φρ. 20. — Ἐν τῷ ἐξωτ. φρ. 30
ΑΓΓΕΛΙΑΙ: ἅπαξ ἢ δίς, λ. **40**, τρὶς ἕως ἑξάκις λ. **20**, κατὰ μῆνα λ. **15**, ἔτος ἢ ἑξαμηνίαν λ. **10**.
— ΓΡΑΦΕΙΟΝ, **ὁδὸς Μουσῶν**, *Ἀριθ. 6, ἀπέναντι τῆς οἰκίας Φιλήμονος παρὰ τὴν πλατεῖαν τοῦ Συντάγματος.* —
Β. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΑΜΟΙΒΗ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ

Εἰς τοὺς ἐγγραφομένους νέους συνδρομητὰς ἀπὸ 15 Μαρτίου ἡ διεύθυνσις τοῦ **Μὴ Χάνεσαι** δωρεῖται τὰ ἑξῆς:

Α'. **Ποιήματα τοῦ Σουρῆ**, Α' καὶ Β' τόμον, πωλούμενα ἀντὶ **φρ. 5.**

Β'. **Ἀγροτικὰς Ἐπιστολὰς** Δροσύνη, τιμωμένας ἀντὶ **φρ. 2 1)2.**

Γ'. **Γελοιογραφικὸν Ἡμερολόγιον τοῦ Μὴ Χάνεσαι**, ἔτη δύω, 1881 καὶ 1883. **φρ. 2 1)2.**

Δ'. Ὅλην τὴν σειρὰν τῶν Ἐπιφυλλίδων τοῦ **Μὴ Χάνεσαι**, ὅπου ἐδημοσιεύθη τὸ ὡραιότατον μυθιστόρημα τοῦ **Μποὲμ**, οἱ **Ἔμποροι τῶν Ἐθνῶν**, τιμωμένας **φρ. 6,60.**

Ε'. **Τορπίλλαι**, δίπρακτος κωμῳδία ὑπὸ Β. Γαβριηλίδου, **φρ. 2.**

ΣΤ'. **Λουθάρδου Λόγοι περὶ τῆς ἠθικῆς τοῦ Χριστιανισμοῦ**, μετάφρασις ἐκ τοῦ γερμανικοῦ ὑπὸ Β. Γαβριηλίδου, **φρ. 5.**

Ζ' Τὰ μέχρι τοῦδε φύλλα τοῦ Λυκογιάννη **φρ. 2.80**

Τὸ ὅλον βιβλία καὶ ἐφημερίδες ἀξίας **φρ. 26,40.**

Οἱ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ παρακαλοῦνται ν' ἀποστέλλωσι καὶ δραχμὴν μίαν περιπλέον διὰ ταχυδρομικά.

ΒΟΥΛΗ

Τετάρτη—16 *Μαρτίου.*

Μετὰ τὸ νομοσχέδιον περὶ ἀντιβασιλείας, τὸ ὁποῖον ὑποβάλλει ὁ **πρωθυπουργὸς**, γνωστοποιῶν εἰς τὴν Βουλὴν, ὅτι ἐνδέχεται ὁ βασιλεὺς νὰ ἀπέλθῃ ἐντεῦθεν διὰ λόγους ὑγείας, ἢ καὶ δι' ἄλλους λόγους· ὁ κ. **Φιλάρετος** δίδει τὸ σύνθημα αὐτοσχεδίου συζητήσεως ἐπερωτῶν τὴν Κυβέρνησιν περὶ τοῦ πότε θὰ δημοσιευθῇ τὸ διάταγμα περὶ διαιρέσεως τῶν δημοτικῶν περιφερειῶν τῶν νέων ἐπαρχιῶν· ἡ περαιτέρω βραδύτης τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ συνεπάγεται τὴν διχοτόμησιν τῶν δημοτικῶν ἐκλογῶν ἐν τῷ κράτει. Καὶ τοῦ κ. **Τρικούπη** φρονοῦντος, ὅτι ὁ νόμος περὶ ἀφομοιώσεως παρέχει εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὸ δικαίωμα νὰ ἀναβάλῃ τὴν τέλεσιν τῶν ἐκλογῶν ἐν ταῖς νέαις ἐπαρχίαις, ἐξανίστανται οἱ κκ. **Δεληγιάννης, Ζηνόπουλος, Πετιμεζᾶς, Δημητρακάκης,** πάντες ἐν ὀλίγον τι παραλλασσούσῃ φράσει τὴν αὐτὴν γνώμην ὑποστηρίζοντες· ὅτι δηλ. ὁ νόμος αὐτὸς τῆς ἀφομοιώσεως δὲν χορηγεῖ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὸ δικαίωμα, τὸ ὁποῖον νομίζει, καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ διχοτομηθῶσιν αἱ ἐκλογαί.

Ὁ κ. **Φιλάρετος** ἐπιμένει εἰς τὴν ἄνευ ἀναβολῆς εὑρεῖαν ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου συζήτησιν, ὅπερ νομίζει σπουδαιότατον, ὁ κ. **Τρικούπης** δὲν ἔχει οὐδεμίαν ἀντίρρησιν, ἀναμένει τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς, πρὸς τὴν ὁποίαν θὰ συμμορφωθῇ.

Ἀλλ' ἡ συζήτησις ἐγκαταλείπεται περιέργως· μετὰ τὴν δοθεῖσαν ἐξήγησιν τοῦ πρωθυπουργοῦ, ὁ κ. Πετιμεζᾶς ἕτοιμος ἐπὶ τοῦ Βήματος νὰ ὁμιλήσῃ καὶ αὖθις, κατέρχεται ἀποτόμως, καὶ ἄνευ περαιτέρων δισταγμῶν, ἡ Βουλὴ προσκαλουμένη ὑπὸ τῆς στερεοτύπου φωνῆς τοῦ προέδρου, εἰσέρχεται εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν.

*

Τῆς ὁποίας ἡ κυριωτέρα ἐργασία εἶνε ἡ συζήτησις τοῦ φόρου ἐπὶ τῶν οἴνων.

Μετ' ἀνησυχίας ἀνεμένετο ἡ ἡμέρα αὐτή· ἐψιθυρίζετο ὅτο θὰ ἦτο γονιμωτέρα κάπως τῆς ἀξιομνημονεύτου ἡμέρας τῶν καπνοπωλῶν εἰς κίνησιν καὶ συγκινήσεις, καὶ ὅτι θὰ συνετάρασσον περισσότερον οἱ οἰνοπῶλαι τοὺς κύκλους; καὶ τὴν εὐστάθειαν τῶν ραπισμάτων τοῦ κ. Κοσσονάκου· λογικῶς μάλιστα συνεπέραινον, ἐκ τῆς φύσεως τῶν δύο ὑποδίκων προϊόντων, τὴν ἰσχὺν τῆς ἐνεργείας τὴν ὁποίαν ἠδύναντο νὰ ἀντιτάξωσιν οἱ οἰνοπῶλαι ἀπέναντι τῆς τῶν καπνοπωλῶν. Ἐν τούτοις ἀπεδείχθη, ὅτι εἰς τὸν τόπον μας περισσοτέρους *καπνοὺς* φέρει εἰς τὸν ἐγκέφαλον ὁ καπνός μας ἀπὸ τὸ *ἄδολον* κρασί μας· διότι ἀπὸ τῆς πρωΐας ἀκόμα οἱ ἀγαθοί μας οἰνοπῶλαι τρομάξαντες ἀπὸ τοὺς πρὸ τοῦ Δημαρχείου τοποθετηθέντας μύστακας τῶν χωροφυλάκων ἐτράπησαν εἰς φυγήν, καταλιπόντες, διὰ νὰ ἦνε ἐλαφρότεροι εἰς τὸ τρέξιμον, καὶ τὰς ἐμπροσθέλλας των, λάφυρα εἰς

τὰς χεῖρας τῆς ἐξουσίας· ἐνῷ οἱ καπνοπῶλαί μας εἶχον τοὐλάχιστον τὴν γενναιότητα—νὰ ραπισθῶσι.

*

Ὁ κ. **Σωτηρόπουλος** κηρύττεται κατ' ἀρχὴν ἐναντίος τοιούτου νομοσχεδίου. Κατ' αὐτόν, οἱ ἐπὶ τῆς καταναλώσεως φόροι εἶνε οἱ ἀδικώτεροι· μολαταῦτα προτιμῶνται εἰς ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου, διότι εἶνε ἀνεπαίσθητοι καὶ προαιρετικοί. Ἀλλὰ διὰ νὰ ἦνε προαιρετικοὶ δὲν πρέπει νὰ ἐπιβάλλωνται εἰς ἀντικείμενα τῆς πρώτης ἀνάγκης. Καὶ οὕτω τὸ νομοσχέδιον περὶ τοῦ οἴνου εἶνε ἀποκρουστέον, διότι ἐδῶ ὁ οἶνος εἶνε τῆς πρώτης ἀνάγκης, ἐνῷ εἰς ἄλλα μέρη θεωρεῖται πολυτέλεια· ἐδῶ τὸ μόνον μέσον δι' οὗ προσπαθεῖ νὰ αὐξήσῃ τὰς δυνάμεις του, στερούμενος κρέας ὁ χωρικός, εἶνε ὁ οἶνος. Καὶ οὕτω ἐξακολουθεῖ, κληρονομήσας καὶ τὴν ἀποχαιρετίσασαν πλέον τὸν κ. Καλλιγᾶν ἐπιγραμματικὴν εὐφυΐαν, τὴν ὁποίαν προϋμεῖται νὰ στρέψῃ κατ' αὐτοῦ ἐκείνου, ὡς ὅταν λέγει, ὅτι «τὸ *ἰσοζύγιον*, τὸ ὁποῖον μᾶς ἀνήγγειλεν ὁ κ. Καλλιγᾶς, ἦτον ὄνειρος, τὸ ὁποῖον εἶδεν εἰς τὸν ὕπνον του, καὶ ἀπὸ τὴν χαράν του ἔσπευσε νὰ μᾶς τὸ ἀναγγείλῃ κλπ.»

Ὁ κ. **Ἀθανασιάδης** καὶ ὁ κ. **Μητσόπουλος** φέρουσι τροπολογίας, ἐνῷ ὁ δεύτερος παραινεῖ: «Μὴ βάνετε ἀμέσως μεγάλους φόρους· ὀλίγο 'λίγο, ὅσῳ νὰ συνειθίσουμεν».

Δευτέραν φορὰν ἀκούομεν τὸν κ. **Ρηγόπουλον**· λαμβάνει τὸν λόγον, διὰ νὰ ἀναγγείλῃ, ὅτι δὲν λαμβάνει τὸν λόγον, διότι πάσχει ἀπὸ τὸν λαιμόν του.

Καὶ ἡ συζήτησις διακόπτεται μετὰ τὸ τέλος τῆς ὁμιλίας καὶ τοῦ κ. **Καλλιγᾶ**, τὴν ὁποίαν δυστυχῶς δὲν ἠκούσαμεν.

Πέμπτη—17 *Μαρτίου*

Τὸ χειρόκτιον, τὸ ὁποῖον ἔρριψαν χθὲς εἰς τοὺς κύκλους τῆς συμπολιτεύσεως οἱ ἀπομείναντες ἀντιπολιτευόμενοι, προκειμένου τοῦ ζητήματος τῶν δημαιρεσιῶν ἐν ταῖς νέαις ἐπαρχίαις, ἐπτύσαν αἰρνηδίως αὐτοὶ οὗτοι μετὰ σπουδῆς νὰ τὸ ἀνεγείρουσι χθές, χωρὶς νὰ ἀναμένωσι τὸ ἀποβησόμενον. Ἀλλὰ σήμερον ἄλλως ἔχει τὸ πρᾶγμα· ρίπτεται πάλιν τὸ χειρόκτιον θυμοειδέστερον· οἱ προκαλοῦντες πνέουσι πῦρ καὶ *λόγους* ἀλλ' ὅτε ἡ Κυβέρνησις σπεύδει νὰ τὸ ἀναλάβῃ, ἡ ἀντιπολίτευσις σταματᾷ:

— Δὲν εἶχα σκοπόν, λέγει, νὰ προχωρήσω περισσότερον· ἤθελα μόνον νὰ σοῦ δείξω πῶς πετῶ τὸ γάντι, ἀν τὸ ἐλησμόνησες· γνωρίζω ἤτι δὲ 'μπορῶ νὰ τὸ βάλω μὲ τὴν πονοπλίαν σου, τὴν ὁποίαν ὀνομάζεις *πλειοψηφίαν*.

Ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις, ἅπαξ ξιφουλκήσασα, δὲν ὑπεχώρει πλέον· καὶ ἡ ἀντιπολίτευσις χάριν τῆς τιμῆς, ἤνεγκεν ἑαυτὴν ὡς πρόβατον ἐπὶ τὴν σφαγήν.

*

Χθὲς αἱ κατὰ τῆς Κυβερνήσεως αἰτιάσεις περιεβάλλοντο τύπον τινὰ ἀριστίας· ἀλλ' ὄχι καὶ σήμερον, ἀφοῦ ἐδημοσιεύθη τὸ διάταγμα τῆς ἐνεργείας τῶν δημοτικῶν ἐκλογῶν, δι' οὗ διχάζονται αὗται εἰς ἐκλογὰς ἐν ταῖς παλαιαῖς, τὴν 8 Μαρτίου, καὶ εἰς ἐκλογὰς ἐν ταῖς νέαις ἐπαρχίαις, βραδύτερον. Καὶ κατὰ τοῦ διατάγματος τούτου ἐκχύνουσιν οἱ κορυφαῖοι τῶν ἀντιπολιτευομένων ἔπειτα τὰ ρητορικὰ σχήματα τῆς ὀργῆς, τῆς δριμύτητος καὶ τοῦ πόνου ὑπὲρ τῶν ὑβριζομένων, κατ' αὐτούς, συνταγματικῶν ἐλευθεριῶν· ὁ ἀγὼν διαρκεῖ ἀπὸ τῆς τετάρτης μέχρι τῆς ὀγδόης, καλύψας πᾶσαν τὴν συνεδρίασιν, καὶ συμπαρασύρας εἰς τὰ δινήεντα ρεύματά του καὶ ἡμερησίας διατάξεις καὶ φορολογικὰ νομοσχέδια.

Ἡ συνεδρίασις διακρίνεται ἐπὶ ἐξόχῳ τελειότητι φυσιογνωμίας καὶ εἰκόνων ποικιλίᾳ· συνήθως ἑκάστη ἀξιομνημόνευτος συνεδρίασις τῆς Βουλῆς περιέχει ἰδιαίτερά τινα στοιχεῖα διακρίνοντα αὐτὴν ἀπὸ ἄλλης· ἐν τῇ σημερινῇ συνεδριάσει πολλὰ στοιχεῖα ἑλληνικῆς κοινοβουλευτικῆς ζωηρότητος ἐφιλοτιμήθησαν νὰ ποικίλωσιν αὐτήν· ἔλλειψαν ὅμως τὰ *στοιχειωδέστερα*! ἡ σκούφια τοῦ κ. Πετιμεζᾶ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς του, καὶ ὁ κ. Δελιγιάννης ἀπὸ τῆς Βουλῆς. Κατὰ τὰ λοιπὰ πλουτοῦμεν ἀπὸ διπλὰς καὶ τριπλὰς ἀγορεύσεις· ἀπὸ ἑρμηνείας ἑνὸς ἄρθρου τοῦ νόμου περὶ ἀφομοιώσεως· ἀπὸ *παραβιαζομένας ἐλευθερίας* καὶ ἀπειλὰς *ποινικῶν εὐθυνῶν*· ἀπὸ τὴν ἀφωσιωθεῖσαν ρητορικὴν ἔμφασιν τοῦ κ. Τρικούπη· ἀπὸ τὰς χολοποιὰς ἀποστροφὰς τοῦ κ. Μεσσηνέζη πρὸς τὴν ἀντιπολίτευσιν· ἀπὸ νέαν σχολὴν ἀμοιβαίου θαυμασμοῦ, διαμοιβομένου μεταξὺ τῶν ὁμιλούντων ρητόρων ἐκ τῆς ἀντιπολιτεύσεως· ἀπὸ τὴν διαπασῶν τῆς *γαϊδουροφωνάρας*—εἶνε ἡ ἀβροτέρα λέξις ἀπέναντι τῆς θηριώδους πραγματικότητος — τοῦ κ. Στεφανίδου· ἀπὸ τοὺς ὁμηρικοὺς ἀγῶνας τοῦ αὐτοῦ πρὸς κατάκτησιν τοῦ Βήματος· ἀπὸ τὰ ποδοκροτήματα τῆς ἀριστερᾶς κατὰ τοῦ αὐτοῦ· ἀπὸ τὰς ἀπολογικὰς εὐστροφίας τοῦ κ. Δραγούμη· ἀπὸ σκανδαλῶδες λογοπαίγνιον τοῦ κ. Ἀθανασίου Πετιμεζᾶ πολλὴν θυμηδίαν διαχύσαν, καὶ φυγαδεύσαν τὰς ἐν τῷ θεωρείῳ Κυρίας· ἀπὸ τὸ ξάφνισμα τοῦ ἀπὸ μακροῦ σιγήσαντος ὀξυαύλου τοῦ κ. Μίλιση· ἀπὸ τὰ ἀποφθέγματα τοῦ κ. Δημητρακάκη, οἷον «ὁ ὑποκρινόμενος τὸν ἐνάρετον ἀποδεικνύεται ἐγκληματίας»· καὶ ἀπὸ ἐναλλὰξ λόγους, καὶ θόρυβον, καὶ γέλωτας, καὶ κωδωνοκρουσίας, καὶ ψηφοφορίας.

*

Οἱ κκ. **Πετιμεζᾶς, Ζηνόπουλος, Ἀθανασιάδης, Μεσσηνέζης, Φιλάρετος, Ἀντωνόπουλος, Δημητρακάκης** τὴν αὐτὴν οὐσιώδη κατηγορίαν ἐπιβουλῆς κατὰ τῶν συνταγματικῶν ἐλευθεριῶν ἀπευθύνουσι ποικιλοτρόπως κατὰ τῆς Κυβερνήσεως.

Ὁ κ. **Πετιμεζᾶς**, συνεργασθεὶς ἐπὶ τοσοῦτον μετὰ τοῦ πρωθυπουργοῦ, ἐθεώρει ἀνάξιον τοιαύτης πράξεως ἐκεῖνον, ὁ κ. **Φιλάρετος** περιέμενε μείζονα σεβασμὸν πρὸς τοὺς νόμους παρὰ τοῦ αὐτοῦ, ὁ κ. **Ζηνόπουλος** ἀπειλεῖ *ὑποδικίαν* πρὸς τοὺς παραβιάζοντας τοὺς νόμους, ὅπερ ἡ δεξιὰ ἀποδέχεται διὰ γελώτων, καὶ ὁ κ. **Μεσσηνέζης**, ἀματαιοπονοῦμεν καὶ ματαιολογοῦμεν, κραυγάζοντες, διότι οἱ τῆς συμπολιτεύσεως, φανατισθέντες, ἀποδίδουσιν εἰς τοὺς ἡγέτας αὐτῶν ἱκανότητα ὑπεράνθρωπον».

Περὶ τὸν κ. Μεσσηνέζην ἐγείρεται θύελλα. *Εἶσαι νάνος!* τοῦ φωνάζουν *Ἀτάσθαλοι!* ἀπαντᾷ καὶ χειροκροτεῖται κατερχόμενος ὑπὸ τῆς ἀντιπολιτεύσεως.

Κατὰ τῆς ἐφόδου—καὶ κατ' αὐτὸν τὸν πρωθυπουργὸν «δὲν ἔλειψεν οὐδεμία μομφή, τὴν ὁποίαν δὲν ἤκουσε σήμερον ἡ κυβέρνησις»—ἀντεπεξέρχεται ὁ κ. **Τρικούπης** μόνος, τῶν ἄλλων συνυπουργῶν σιγησάντων, εἰ καὶ προὐκλήθησαν ὑπὸ τοῦ κ. Φιλαρέτου. Προτάσσει ὑπὲρ αὐτοῦ τὸ πνεῦμα ἀν ὄχι τὸ γράμμα τοῦ νόμου, τὸν ὁποῖον φρονοῦσιν ὅτι παρεβίασε, κηρύσσων ὅτι «οὐ μόνον νομίμως, ἀλλὰ καὶ συμφερόντως εἰργάσθημεν ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου· καὶ ἐνομίζομεν ὅτι σπεύδοντες ἠθέλομεν βλάψει.»

Καὶ ἔχει μὲν ἐκ δεξιῶν τὸν κ. **Δραγούμην** καὶ τὸν κ. **Στεφανέδην** ἐξ εὐνούμων· ἀλλ' ὁ μὲν πρῶτος ἀσχολεῖται μᾶλλον εἰς ἐξόρλησιν προσωπικῶν ὑπαινιγμῶν, ριφθέντων ἐναντίον του· ὁ δεύτερος δὲ προσφέρει τὴν συναρωγήν του ὡς ἑξῆς: «Δὲν ἐχάλασε τὸ Ρωμαϊίκο, βρὲ ἀδερρὲ, μ' αὐτὸ τὸ διάταγμα!» Καὶ παρακατιών: «Αἱ ἐκλογαὶ ἀνεβλήθησαν, διότι δὲν πρόκειται περὶ παρωνυχίδος, βρὲ ἀδερρέ· πρόκειται περὶ τοῦ πῶς νὰ βγάλουμε 'ς τὴ μέση τὰς παλαιὰς ὀνομασίας τῶν δήμων βρὲ ἀδερρὲ κτλ.»

*

Καὶ ἐνῷ πονήρως ἐσίγησε τέλος ἡ ἀντιπολίτευσις, ἐγειρόμενος ὁ κ. **Τρικούπης** καὶ στρέφων, οἱονεὶ ἐπιβλητι-

---

Ο ΛΥΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

(Συνέχ. ἰδ. ἀριθ. 440)

— Τρεῖς τάφοι πέριξ αὐτῆς, διελογίσθη· ἐὰν καὶ ἐγὼ ἀποθάνω, τί θὰ γίνῃ;

Ἐκ νέου ἐφρικίασεν, ἡ δὲ καρδία του ἔπαλλεν ἰσχυρῶς.

— Οὐχί, οὐχί, προσέθηκε, δὲν δικαιοῦμαι νὰ παρακολουθήσω τὴν Αἰκατερίνην εἰς τὸν τάφον. Ἡ Ἰωάννα ἔχει ἀνάγκην ἐμοῦ καὶ χάριν αὐτῆς πρέπει νὰ ζήσω.

Θ.'

ΟΙ ΑΝΘΡΑΚΕΙΣ

Ὁ Ἰάκωβος Βαιγιὰν εἶχεν ἀνακαλύψει, δυστυχῶς ὅμως λίαν βραδέως, ὅτι δὲν ἦτο πλέον καιρὸς νὰ καταπολεμήσῃ τὸ νόσημα, τὴν αἰτίαν τῆς νόσου τῆς συζύγου του. Ἡ Αἰκατερίνη ἔπαθε διανοητικὴν διατάραξιν. Ἐλευθερώσασα τὸν ἄγριον ἐνόμιζεν ὅτι τὸν ἔρριψεν εἰς φρικαλεωτάτους κινδύνους, οὓς ἡ φαντασία της ἐμεγαλοποίει ἐπὶ μᾶλλον. Ἡ ἰδέα αὕτη τὴν ἐφόνευσε.

Ἀλλ' ὁ ἀρχαῖος δραγόνος εἶχεν αἰσθήματα γενναῖα, ψυχὴν μεγάλην. Δὲν ἐμνησικάκει κατὰ τοῦ δυστυχοῦς, ἀθῴου ἄλλως, ἀλλ' αἰτίου τοῦ αἰωνίου πένθους τῆς καρδίας του. Ἀπεναντίας ἐνδιεφέρετο ζωηρότερον περὶ τῆς τύχης του.

Ὁ χειμὼν ἦτο δριμὺς καὶ μακρός· ἐπὶ δύο μῆνας ἐχιόνιζεν· ὁ Ἰάκωβος ὡσαύτως ἐφοβεῖτο· τεθλιμμένος καὶ σύννους πολλάκις ἀπηύθυνεν καθ' ἑαυτὸν τὴν ἐρώτησιν ταύτην:

— Τί νὰ γίνηται ἄρά γε;

Οἱ ἀσυνάρτητοι οὗτοι λόγοι, οὓς ἡ μακαρίτις ἀπήγγειλε κατὰ τὰς ὥρας τῆς φρενητιάσεώς της, ἦσαν ἐγκεχαραγμένοι εἰς τὴν μνήμην του καὶ πάντοτε παρόντες εἰς τὸ πνεῦμά του. Ἐφοβεῖτο τῳόντι μὴ ὁ ἄγριος ἀποθάνῃ ἐκ πείνης, ἐκ ψύχους ἢ καταφαγωθῇ ὑπὸ τῶν πεινηλέων λύκων.

Αἱ ὧραι ἡμέραι ἐπανῆλθον φέρουσαι μεθ' ἑαυτῶν τὰς χλιαρὰς ἀκτῖνας, τὴν χλόην, τὰ εὐώδη ἄνθη, τοὺς βομβυρισμοὺς τῶν ἐντόμων, τὰ ᾄσματα τῶν πτηνῶν.

Ἡμέραν τινὰ ἐφάνη ὁ ἄγριος εἰς τὰ πέριξ τοῦ Φαιοῦ Λόφου. Ὁ Ἰάκωβος Βαιγιὰν μαθὼν τοῦτο λίαν ἀνεκουφίσθη. Ἐν τούτοις μετά τινας ἡμέρας ἤρξατο ἀμφιβάλλων. Ἦτο ἄρά γε ὁ ἄγριος τὸν ὁποῖον εἶχον ἰδεῖ; Ἐὰν ἠπατῶντο;

Ἐκ νέου διετέλει ἀμηχανῶν. Ζητῶν νὰ βεβαιωθῇ, ἐξῆλθε πρωΐαν τινα τοῦ οἴκου του, στηριζόμενος ἐπὶ τῆς ῥάβδου του, διηυθύνθη εἰς τὸ δάσος, ἀνῆλθεν ἐπὶ τοῦ Φαιοῦ Λόφου, ἀκολουθῶν τὴν ὀχθὴν τοῦ ρυακίου μέχρι τῆς πηγῆς του.

Ἐκεῖνος ὃν ἐζήτει ἦτον ἐκεῖ, καθήμενος ἐπί τινος βράχου, τὰς κνήμας ἔχων κρεμαμένας, θεωρῶν δύο σκιούρους, οἵτινες ἐξησκοῦντο διώκοντες ἀλλήλους διὰ τῶν κλάδων φηγοῦ. Κεκρυμμένον ὄπισθεν παραπετάσματος ἐκ φύλλων δὲν ἠδύνατο νὰ ἴδῃ αὐτὸν ὁ Ἰάκωβος Βαιγιάν· αὐτὸς ὁ ἄγριος δὲν εἶχε δυνηθῆ ἀκόμη νὰ παρατηρήσῃ τὸν γέροντα· ἀλλ' ὁ κρότος τῶν προστριβομένων φύλλων ἐν τῇ κινήσει τῶν κλάδων ἀπεκάλυψεν αὐτῷ τὴν παρουσίαν ἀνθρώπου, ὅστις διωλίσθησεν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἕτοιμος νὰ φύγῃ.

Ὁ Ἰάκωβος Βαιγιὰν ἀπομακρύνας κλάδους τινὰς ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ κυκεῶνος, ὅστις ἀπέκρυπτεν αὐτόν. Δύο βλέμματα ταχέα διεσταυρώθησαν. Ὁ γέρων ἐξέβαλε φωνὴν χαρᾶς.

Ὁ ἄγριος τὸν εἶχεν ἀναγνωρίσει. Ἡ φυσιογνωμία του μετέβαλεν ἔκφρασιν, τὸ ἀμυδρὸν φῶς τῶν ὀφθαλμῶν του ἀπεσβέσθη. Ἠσθάνετο ὅτι ὁ ἐπισκεφθεὶς αὐτὸν ἦτο φίλος καὶ οὐχὶ πολέμιος, καὶ ἀντὶ νὰ φύγῃ προὐχώρησε πρὸς τὸν Ἰάκωβον Βαιγιάν.

Ὁ γέρων τὸν ἐξήτασεν ἔκπληκτος.

— Παράδοξον, διελογίζετο, δὲν μετεβλήθη, πάντοτε εἶναι πλήρης δυνάμεως καὶ ὑγείας· δὲν ἔπαθε λοιπὸν ἐκ τοῦ ψύχους καὶ τῆς πείνης;

Ὁ δασόβιος βλέπων τὴν θλῖψιν ζωγραφιμένην ἐπὶ τοῦ προσώπου τοῦ Ἰακώβου Βαιγιὰν ἐθλίβη. Αἴφνης μεγάλα δάκρυα κατέρρευσαν ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν του. Ἆρά γε συγκινηθεὶς ἐκ τῆς ἀναμνήσεως; Ἴσως ἐμάντευεν ὅτι ἡ καλὴ Αἰκατερίνη δὲν ὑπῆρχε πλέον ἐν τῷ κόσμῳ· ἴσως ἐγνώριζε τοῦτο ἀπὸ πολλοῦ. Τίς οἶδεν ἐὰν δὲν εἶχεν ἀκούσει τοὺς κώδωνας τοῦ Μαρέιλ ἠχοῦντας τὸν ἐπικήδειον τῆς Αἰκατερίνης, ἂν διὰ τῆς διαπεραστικῆς ὁράσεώς του, ὀρθὸς ἐπὶ βράχου τινὸς προεξέχοντος, δὲν εἶχεν ἰδεῖ ἐξερχόμενον τὸ φέρετρον ἐκ τῆς οἰκίας, ὅπου τοσούτῳ περιπαθοῦς ἔτυχε φιλοξενίας.

Ὁπωσδήποτε ὁ γηραιὸς στρατιώτης ἰδὼν τὰ δάκρυα λίαν συνεκινήθη.

— Ἐὰν ἤθελε νὰ μὲ ἀκολουθήσῃ, εἶπε καθ' ἑαυτόν, θὰ τὸν ἔπερνα μαζύ μου· θὰ ἤμην προστάτης, φίλος του· θὰ τὸν ἔδιδα ροῦχα, θὰ τὸν ἔτρεφα, θὰ τὸν ἐδίδασκα νὰ ὁμιλῇ, ἂν ἠδυνάμην, καὶ θὰ τὸν ἐξεπαίδευα.

Ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τῆς γενναίας ταύτης σκέψεως λαβὼν ἐκ τῆς χειρὸς τὸν ἄγριον ἐζήτησε νὰ τὸν σύρῃ, προσπαθῶν συγχρόνως νὰ παραστήσῃ εἰς αὐτόν, ὅτι τὸ καλλίτερον διὰ τοῦτον ἦτο νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ. Ἀλλ' ὁ δασόβιος ἀπέσυρε ζωηρῶς τὴν χεῖρά του, ὠπισθοχώρησε τρία βήματα, προσέβλεψεν εἰς αὐτὸν θλιβερῶς ἀπονεύων, ὡς νὰ ἤθελε νὰ εἴπῃ:

— Ἐπροδώσατε τὴν ἐμπιστοσύνην μου, εἶνε κακόν αὐτό!....

κῶς πρὸς ἐκείνην, «Αἔ! τί θέμα, λέγει, θὰ θέσῃ τώρα ἡ ἀντιπολίτευσις;»

Ὁ κ. **Μέλησης** ἀπαντᾷ ὅτι προῦκειτο μόνον περὶ ἁπλῆς διαφωτίσεως τῆς Βουλῆς, ἀλλ' ὁ κ. **Τρικούπης** ἐπιμένει, καὶ ἰσχυρίζεται ὅτι «οἱ φρονοῦντες ὅτι ἡ Βουλὴ πρέπει νὰ σταυρώσῃ τὰς χεῖρας δὲν πιστεύουσιν ὅσα λέγουσι», καὶ ὅτι ἀμετὰ τοιαύτας μομφὰς ἡ Κυβέρνησις δὲν πρέπει νὰ ἐξέρχηται τοῦ βουλευτηρίου ἐν ἀβεβαιότητι, διότι ἀπόλλυσι τὸ ἠθικὸν κῦρος κλπ.»· μετὰ πολλὴν θόρυβον καὶ σύγχυσιν προελθοῦσαν εἰς τὰς τάξεις τῆς ἀντιπολιτεύσεως, καὶ τελευταίας τινας ἀκουσθείσας παρατηρήσεις τοῦ κ. **Χατζοπούλου,** ἀναγκάζει τὸν κ. **Ζηνόπουλον** νὰ φέρῃ πρότασιν, ἀποδοκιμάζουσαν τὴν διαγωγὴν τῆς Κυβερνήσεως, ἰσχυριζόμενος δ' ἐν ταύτῳ, ὅτι ἡ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς δὲν ἀπαλλάττει τὴν Κυβέρνησιν τῆς ποινικῆς εὐθύνης.

Φέρει ἄλλην, ἠρεμωτέραν, ὁ κ. **Φιλάρετος,** συγχωνεύονται ἀμφότεραι εἰς μίαν ἑρμαφρόδιτον, καὶ ἡ πλειοψηφοῦσα συμπολίτευσις ἀθωοῖ τὴν κυβέρνησιν διὰ ψήφων 104 κατὰ 36.

Κουτρούλης.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΔΕΛΗΓΕΩΡΓΗΣ

ΩΣ ΑΡΧΗΓΟΣ ΤΗΣ ΑΝΤΙΠΟΛΙΤΕΥΣΕΩΣ

Ἐν δυσὶν ἐπιστολαῖς πρὸς τὴν τεργεσταίαν *Ἡμέραν* ὁ ἐντεῦθεν ἀξιότιμος ἀνταποκριτὴς αὐτῆς ἐκφράζεται εὐμενέστατα περὶ τοῦ ἐντίμου βουλευτοῦ Μεσολογγίου κ. Δεωνίδα Δεληγεώργη. Ἐν τῇ πρώτῃ ἀναλύων τὴν ἐπὶ τῆς γενικῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐμβριθεστάτην ἀγόρευσίν του ἐξήνεγκε περίπου τὰς αὐτὰς κρίσεις, ἃς καὶ τὸ *Μὴ Χάνεσαι*, ἐκ τῆς αὐτῆς ἀγορεύσεως ἀφορμὴν λαβόν. Καὶ τὸν ἐπιτάφιον τοῦ κ. Δεληγεώργη ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ Κουμουνδούρου ἔκρινεν ἀῶς ἔντεχνον καὶ ἐμβριθῆ». Ἐν τῇ νεωτέρᾳ του δὲ ἐπιστολῇ πραγματευόμενος τὸ περὶ ἀρχηγίας τῆς ἀντιπολιτεύσεως ζήτημα ἐκφέρει τὰς ἑξῆς σκέψεις: «Πολὺς λόγος ἐγένετο κατ' αὐτὰς καὶ περὶ τοῦ κ. Δεληγεώργη ὡς μελλοντος ἀρχηγοῦ τῆς ἀντιπολιτεύσεως, γινώσκετε δὲ τίνα ἰδέαν ἔχω ἐγὼ αὐτὸς περὶ τοῦ σταδίου, ὅπερ ἀνοίγεται ἐνώπιον τοῦ ἑτέρου τῶν βουλευτῶν Μεσολογγίου. Ἐὰν ἐν τῇ ἑλληνικῇ πολιτείᾳ μόνον μέτρον τῆς ἀνυψώσεως τῶν πολιτευομένων ἦτον ἡ ἱκανότης, ὁ Δεωνίδας Δεληγεώργης θὰ κατελάμβανε ταχέως ἐν τῇ Βουλῇ τὴν ὑπέροχον θέσιν, ἣν κατέλαβεν ἐν τῇ Ἐθνοσυνελεύσει ὁ Ἐπαμεινώνδας. Ἀλλ' ἐν Ἑλλάδι δὲν ἀρκεῖ νὰ ἦναι ἱκανός· πρέπει καὶ νὰ τὸ γνωρίζῃς ὁ ἴδιος καὶ νὰ τὸ κηρύττῃς· πρέπει ν' ἁρπάζῃς τὰς εὐκαιρίας, νὰ ἐπιβάλλεσαι εἰς τοὺς ὑποδεεστέρους καὶ νὰ παραγκωνίζῃς διὰ παντὸς μέσου τοὺς ἀνταπαιτητάς. Εὐτυχῶς ἢ δυστυχῶς ὁ νεώτερος Δεληγεώργης δὲν ἐπροικίσθη διὰ τοιούτου χαρακτῆρος. Δὲν εἶναι φιλόδοξος καὶ δὲν εἶναι τολμηρός, αἱ δὲ συνθηκολογίαι, ἐφ' αἷς καὶ μόναις εἶναι δυνατὸν νὰ καταληφθῇ καὶ ν' ἀσκηθῇ ἐν Ἑλλάδι ἡ ἐξουσία, ἐμπνέουσιν αὐτῷ ἀκατανίκητον ἀηδίαν. Θέλων νὰ γίνῃς κομματάρχης, εἶσαι ἠναγκασμένος νὰ μὴ προσέχῃς εἰς τὴν ἠθικὴν ποιότητα τῶν ὀπαδῶν σου, νὰ τείνῃς τὴν χεῖρα πρὸς ἀνθρώπους, περὶ ὧν γνωρίζεις, ὅτι ἐξῆλθον τῶν φυλακῶν ἢ ὅτι εἶναι ἄξιοι νὰ εἰσέλθωσιν, καὶ νὰ ἐκπληρῇς ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν αἰτήματα ἐπιβλαβῆ εἰς τὰ δημόσια συμφέροντα. Τὸ «τοῦτο δὲν γίνεται», πρέπει νὰ τὸ διαγράψῃς ἐκ τοῦ λεξικοῦ σου, ἢ νὰ τὸ ἐκστομίζῃς σπανιώτατα. Ἀλλ' ὁ κ. Δεληγεώργης δὲν ἔχει τὸ εἶδος τῆς ἱκανότητος, ἀκριβῶς δὲ διότι ἔχω ἀγαθὴν περὶ αὐτοῦ γνώμην, **ἀμφιβάλλω ἐὰν εἶναι προωρισμένος νὰ πρωταγωνιστήσῃ ἐπὶ τῆς πολιτικῆς σκηνῆς.**»

Αἱ γραμμαὶ αὗται τοῦ ἀνταποκριτοῦ τῆς *Ἡμέρας* εἶναι πολυσήμαντοι. Προερχόμεναι ὑπὸ ἀνδρὸς φίλου πολιτικοῦ τοῦ κ. Τρικούπη, καθὰ ἐκ τῶν γραφομένων του φαίνεται, καὶ διευθυνόμεναι εἰς φύλλον κατ' ἐξοχὴν τρικουπικόν, ἐὰν κατὰ βάθος ἐρευνηθῶσιν, ἀποκαλύπτουσιν εἰκόνα τοῦ πολιτικοῦ, ὑπὸ τὴν σημαίαν τοῦ ὁποίου ἡ *Νέα Ἡμέρα* σκιάζεται, ὅλως ἀντίθετον ἐκείνης ἣν περὶ τοῦ ἑτέρου τῶν βουλευτῶν Μεσολογγίου ἔχει. Ἐὰν ὁ κ. Δεληγεώργης δὲν εἶνε οὔτε φιλόδοξος, οὔτε τολμηρὸς ἐπὶ κακῷ, ὁ κ. Τρικούπης εἶνε καὶ τολμηρὸς ἐπὶ κακῷ καὶ φιλόδοξος. Ἐὰν εἰς ἐκεῖνον αἱ *συνθηκολογίαι* ἐμπνέωσιν ἀκατανίκητον ἀηδίαν, εἰς τὸν κ. πρωθυπουργὸν κατὰ λογικὴν συνέπειαν ἐμπνέουσιν ἀκατανίκητον εὐχαρίστησιν. Ἐὰν ὁ νεώτερος Δεληγεώργης δὲν ἔχῃ τὸ εἶδος τῆς ἱκανότητος τοῦ τείνειν τὴν χεῖρα πρὸς ἀνθρώπους, περὶ ὧν εἶνε γνωστὸν ὅτι ἐξῆλθον τῶν φυλακῶν ἢ ὅτι εἶνε ἄξιοι νὰ εἰσέλθωσιν, ὁ κ. Τρικούπης διὰ νὰ εἶνε κομματάρχης, καὶ ἐκ τῶν ἰσχυροτέρων μάλιστα, φαίνεται ὅτι κατέχει ἐν ἀφθονίᾳ τὴν ἰδιότητα αὐτήν· καὶ, μὰ τὴν ἀλήθειαν, τινὲς ἐκ τῶν ὀπαδῶν του ἔπρεπε νὰ ἔχουν πλειοτέρας σχέσεις μὲ κανένα ἀρχιφύλακα φυλακῶν ἢ μὲ τὸν ἀρχιεπιστάτην τοῦ κόμματος.

Οὐδέποτε πονηρὰ μελετήματα ἐστράφησαν τόσον ταχέως καὶ μὲ ὀξύτητα βέλους θανατηφόρου κατὰ τῶν συλλαβόντων αὐτά. Δυνάμεθα νὰ διαγνώσωμεν ἰησουϊτικὰς μεθόδους, εἰς τὰς ὁποίας διαπρέπει τὸ κόμμα τοῦ κ. Τρικούπη. Οἱ κυριώτεροι ἀρχηγοὶ αὐτοῦ νομίζεις ὅτι ἐσπούδασαν εἰς τὴν Σχολὴν τῶν Ἰησουϊτῶν. Ὁ ἀρχισυγγραφεὺς αὐτῶν κ. Ρούδης εἶνε καὶ ὁ τελειότερος τύπος τοῦ κυβερνῶντος τὸ κόμμα κονκλάβου. Διότι ὡς πρὸς τοῦτο φυλάττουσιν εἶδός τι μασωνισμοῦ. Ὅλον τὸ κόμμα δὲν εἶνε μεμυημένον εἰς τὰ βαθύτερα· τὸ εἴπομεν αὐτὸ καὶ ἄλλοτε· μόνον οἱ Σεβάσμιοι, ὡς ὁ κ. Σκουλούδης, φέρ' εἰπεῖν. ὁ κ. Δραγούμης καὶ οἱ λοιποὶ κρατοῦσι τὸν μανδύαν τοῦ Ἄκρου Ἀρχιερέως Χαριλάου.

Ὁ ἀνταποκριτὴς τῆς *Νέας Ἡμέρας* φαίνεται ἐκ τῶν casuistes τῆς Σχολῆς. Ἤρχισε νὰ θωπεύῃ τὸν ἐπαρχιακὸν καὶ ἐθνικὸν ἀντίπαλον τοῦ κ. Τρικούπη· καὶ ἐν τῷ θωπεύειν, ἀπεπειράθη νὰ τὸν ἐξοβελίσῃ ἀπὸ τῆς τάξεως τῶν πρωταγωνιστῶν. Καὶ διὰ νὰ ἀποδειχθῇ γνήσιος μαθητής, δὲν στηρίζεται ἐπὶ τῶν ἐλαττωμάτων ἵνα ἀποδείξῃ τὴν θέσιν του, ἀλλ' ἀκριβῶς ἐπὶ τῶν ἀρετῶν τοῦ κ. Δεληγεώργη. Διότι οὔτε τοῦ χαρακτῆρός του, οὔτε τῶν παραδόσεών του εἶνε νὰ συνθηκολογῇ μετ' ἀνθρώπων ἢ ἐξελθόντων τῶν φυλακῶν ἢ προωρισμένων ἵνα εἰσέλθωσιν· ἄρα δὲν εἶνε ἱκανὸς νὰ διαδραματίσῃ πρόσωπον πρωταγωνιστοῦ.

Πῶς σᾶς φαίνεται αὐτὸ τὸ θάρρος τῆς κακοηθείας; Πῶς σᾶς φαίνεται αὐτὸ τὸ ἱερὸν δόγμα τῆς διαφθορᾶς; Καταδικάζουσι τὴν Ἑλλάδα ἢ νὰ κυβερνᾶται ὑπὸ τοῦ ἐνδοτικοῦ καὶ ἐλαστικοῦ καὶ συνθηκολόγου κ. Τρικούπη ἢ ὑπὸ χειροτέρου αὐτοῦ εἰς τὸ εἶδος τῆς ἀπεμπωλήσεως τῶν κοινῶν εἰς ἀνθρώπους τῶν Μενδρεσέδων. Ἀλλὰ καλλιτέρας ποιότητος ἄνδρα ἀπὸ τὸν κ. Τρικούπην καὶ ἐὰν ἔχῃ ἡ Ἑλλὰς εἰς τοὺς κόλπους της πρέπει νὰ τὸν βλέπῃ ἀδρανοῦντα, φθίνοντα καὶ ἀξιούμενον πότε πότε ὀλίγων πλατωνικῶν ἐπαίνων ἀπό τινα φίλον τοῦ διεφθαρμένου συστήματος.

Ὅτε κατηγορεῖτο ὁ ἀποθανὼν Μεσσήνιος πολιτικὸς ὡς προδιβάζων διὰ τοῦ ἐνδοτικοῦ αὐτοῦ χαρακτῆρος τὴν διοικητικὴν παραλυσίαν, ὁπαδοί τινες τοῦ πεπρωμένου ἔλεγον: Ἡ Ἑλλὰς εἶναι διὰ τὸν Κουμουνδοῦρον καὶ ὁ Κουμουνδοῦρος διὰ τὴν Ἑλλάδα.

Τώρα οἱ τρικουπικοί, οἵτινες δεκαετίαν ὅλην εἰργάζοντο ἀποστηθίζοντες τὰς ἐλεεινοτέρας σελίδας τοῦ Μακιαβέλη

Ὁ γέρων συνησθάνθη τὴν ἐπιτίμησιν καὶ προσεπάθησε, νὰ ἐπανακτήσῃ τὴν εὔνοιάν του. Ἀλλ' ὁ ἀγριάνθρωπος ἐξαγριωθείς, ὑποπτεύων, ἐγένετο δειλὸς καὶ στραφεὶς ἐγένετο ἄφαντος εἰς τὸ δάσος.

— Τετέλεσται, ἐψιθύρισεν ὁ Ἰάκωβος Βαιγιὰν, τίποτα δὲν μπορεῖ νὰ κάμῃ κάνεις γι' αὐτὸν τὸν ἄθλιον· πρέπει νὰ τὸν ἀφήσωμεν εἰς τὴν τύχην του.

Ἐπανῆλθεν ἄθυμος καὶ περιαλγής, σκεπτόμενος περὶ τῆς Αἰκατερίνης, ἀλλ' ἐντελῶς ἱκανοποιημένος νῦν προκειμένου περὶ τοῦ ἀγρίου.

Ἀ! ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν, ἐὰν ὁ θάνατος δὲν μοῦ ἀφήρπαζε τὴν σύζυγόν μου, θὰ ἠδύνατο νὰ θεραπευθῇ αὕτη!

. . . . . .

Τὸ ἑπόμενον ἔτος ὁ ξένος τοῦ δάσους βλέπων, ὅτι δὲν ἐζήτουν πλέον νὰ διαταράξωσι τὴν ἡσυχίαν του καὶ νὰ συλλάβωσιν αὐτὸν, ἀπέβη ὀλιγώτερον δειλὸς καὶ ἄγριος. Ἐπαυσε κρυπτόμενος καὶ δὲν ἐλάμβανε πλέον τοσαύτας προφυλάξεις, ἵνα μὴ φαίνηται, ὅτε μετέβαινε πρὸς ἀναζήτησιν τῆς τροφῆς του. Κατὰ πᾶσαν ἡμέραν τὸν συνήντων καὶ ἐὰν ἐκ τινος εἰσέτι δυσπιστίας δὲν ἤρχετο ἀκόμη πολὺ πλησίον, δὲν ἐτρέπετο ὅμως εἰς φυγήν. Δὲν ἐφοβεῖτο πλέον τοὺς ἀνθρώπους καὶ ἤρχισε νὰ μερόνῃ.

Ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον τολμηρὸς γενόμενος καὶ ὑπὸ τῆς περιεργείας ἀναμφιβόλως ἀγόμενος, ἴσως δὲ καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων αἰσθημάτων, προέβη μέχρι τοῦ νὰ περιφέρηται πέριξ τῶν καλυβῶν τῶν καρβουναρέων, οἵτινες ἀντὶ νὰ ζητοῦν νὰ τὸν τρομάξουν, τοὐναντίον τοῦ ἐξέφραζαν συμπάθειαν. Αὐτὸς πάλιν ἐδείκνυτο πολὺ εὐαίσθητος εἰς τοὺς περιπαθεῖς λόγους τῶν γυναικῶν, ἠγάπα τὰ παιδία, τὰ ἔπερνε πολλάκις εἰς τὴν ἀγκάλην του. Πολλάκις κάμμιὰ μητέρα τοῦ ἔδιδε ψωμὶ μὲ βούτυρο ἢ μὲ τυρόν. Ἐκεῖνος ἐστήριζε τὴν μίαν χεῖραν ἐπὶ τῆς καρδίας του — ἦτο ὁ τρόπος, δι' οὗ εὐχαρίστει —καὶ ἔτρωγε.

Καθήμενος ἐν ἀποστάσει τινὶ ἐπὶ γεωλόφου, ξαπλωμένος ἐπὶ κλάδου δένδρου ἐπὶ πολλὰς ὥρας, παρετήρει ἐργαζομένους τοὺς καρβουναρέους. Ἐτέρπετο βλέπων ὅλους αὐτοὺς, ἄνδρας, γυναῖκας, παιδία, κινουμένους, ἐνδιεφέρετο πολὺ εἰς πᾶσαν ἐργασίαν των. Διεσκέδαζεν ἀκούων τὸν κρότον τῶν πριόνων, βλέπων πίπτοντα ἐκ τοῦ ὑποβάθρου τὰ τεμάχια τῶν πριονισθέντων κατὰ τὸ αὐτὸ μῆκος ξύλων, τὰ χειραμάξια στρεφόμενα καὶ φέροντα τὰ ξύλα τὰ προωρισμένα διὰ τοὺς κλιβάνους. Τοῦ εἶχε κάμει μεγάλην ἐντύπωσιν, ὅταν εἶδε κατ' ἀποστάσεις ἐπὶ ὡρισμένων θέσεων, τῶν ὁποίων τὸ ἔδαφος εἶχεν ἐξομαλυνθῆ, τριάκοντα πυραμίδας κατασκευασθείσας διὰ τῶν τεμαχίων τῶν προηγουμένως πριονισθέντων ξύλων, τεθειμένων τεμάχιον πρὸς τεμάχιον καὶ συμμετρικῶς διατεθειμένων.

Ἡ ἔκπληξίς του ἠύξανε. Κατ' ἀρχὰς ἐνόμισεν, ὅτι οἱ σωροὶ οὗτοί τῶν ξύλων ἦσαν καλύβαι νέαι κατασκευαζόμεναι ὑπὸ τῶν καρβουναρέων. Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἐννόησε τὴν ἀπάτην του.

Τῶν σωρῶν διευθετηθέντων, καὶ τῆς ἐξωτερικῆς ἐργασίας περατωθείσης, οἱ καρβουναρέοι ἤναψαν εἰς τὰς ἐντὸς ἑκάστου σωροῦ ἑστίας μικρὰν πυράν. Τότε μέλας καὶ πυκνὸς καπνὸς ἐφάνη εἰς τὴν κορυφὴν τῶν σωρῶν. Μετὰ τρεῖς ἢ τέσσαρας ὥρας, οἱ καρβουναρέοι ἔπαυσαν διατηροῦντες τὸ πῦρ τῆς ἑστίας. Ἐπειδὴ ἡ ἑστία εὑρίσκετο πεπληρωμένη λεπτῶν ἀνθράκων, τὸ πῦρ ἔφθανεν ἤδη εἰς τοὺς παρακειμένους σωροὺς καὶ διαδοχικῶς ἔμελλε νὰ μεταδοθῇ καὶ εἰς τοὺς λοιπούς. Αἱ ἑστίαι ἐφράχθησαν καὶ ἤνοιξαν νέας ὀπάς, αἵτινες ἐλειτούργουν ὡς ἑστίαι.

Ἡ ἀπανθράκωσις γίνεται ἐκ τῆς ἄνω πρὸς τὰ κάτω καὶ ἐκ τοῦ κέντρου εἰς τὴν περιφέρειαν· καθόσον προχωρεῖ, ὁ καρβουνάρης κλείει τὰς πρώτας ὀπὰς καὶ ἀνοίγει ἄλλας ὀλίγον πρὸς τὰ κάτω. Τότε ὁ σωρὸς καταπίπτει ἐφ' ἑαυτὸν ἕνεκα τῆς μεγίστης ἐλατώσεως τοῦ ὄγκου τῶν ξύλων. Τέλος, ὅταν ἡ ἀπανθράκωσις φθάσῃ τὴν βάσιν τῶν σωρῶν, κλείουσιν ὅλας τὰς ὀπὰς καὶ ἀφίνουσι νὰ σβύσῃ τὸ πῦρ. Ἡ ἀπανθράκωσις γίνεται κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον ταχέως, ἀναλόγως τῆς ποσότητος τῶν ξύλων, πέντε ἡμέρας διὰ τοὺς μικροὺς σωρούς, δεκαπέντε διὰ τοὺς παχυτέρους.

Ἐνόσῳ ἐξηκολούθει ἡ ἐργασία, ὁ ἄγριος τακτικῶς ἤρχετο καὶ ἐπεσκέπτετο τοὺς καρβουναρέους. Θὰ ἔλεγέ τις, ὅτι τὰ μικρὰ νέφη τοῦ καπνοῦ, τοῦ ἐξερχομένου ἐκ τῶν σωρῶν, λείχοντα τὴν σκληρὰν γῆνην ἐπιφάνειαν, ἅτινα ἀνήρχοντο εἶτα εἰς ἑλικοειδῆ κυανόχροα νέφη, ὅπως ἐξαφανισθῶσι μετ' ὀλίγον παρασυρόμενα ὑπὸ τοῦ ἀνέμου, ἀπετέλουν δι' αὐτὸν θαυμάσιον θέαμα.

Εἴπομεν ἤδη ὅτι ὅ,τι ἔβλεπεν ἐκίνει τὸ ἐνδιαφέρον του. Παρετήρει τὰ πάντα καὶ ἐζήτει νὰ ἐννοήσῃ διατί τοῦτο, διατί ἐκεῖνο; Ἦτο περίεργος, ἤθελε νὰ μανθάνῃ. Τοιουτοτρόπως λοιπὸν ἐφαίνετο καθ' ἑκάστην πρωΐαν ἐπὶ τῆς σκοπιᾶς του. Προδήλως πολλὴ ἐγίνετο ἐργασία ἐν τῷ πνεύματί του, εἰς δὲ τὸν ἐγκέφαλόν του ἤρχισαν νὰ ἐπωάζουν ἰδέαι.

Ἐν νέου ἐξεπλάγη ἐπὶ τῇ κατακρημνίσει τῶν σωρῶν. Εἶχεν ἴδει τὴν συσσώρευσιν των ξύλων· τώρα τὰ ξύλα δὲν ὑπῆρχον πλέον, ὑπῆρχον κάρβουνα. Ἡ ἔκπληξίς του ἐξεδηλώθη δι' ἀφελοῦς θαυμασμοῦ. Ἐθεωρεῖτο εὐτυχὴς ἰδίως διότι ἀνεκάλυψε τὸ μυστικὸν τῆς ἐργασίας. Τότε δὲ πρώτην φορὰν ἐτόλμησε νὰ πλησιάσῃ τοὺς ἀνθρακεῖς καὶ ἐζήτησε νὰ παραστήσῃ εἰς αὐτοὺς, ὅτι τοὺς εἶχεν ἴδει ἐργαζομένους, ὅτι ἐνδιεφέρετο εἰς τὴν ἐργασίαν των καὶ ὅτι ἦτο εὐχαριστημένος. Ἀνακάτευε μετὰ χαρᾶς τὰ κάρβουνα καὶ ἐμαύριζε τὸ πρόσωπόν του.

Οἱ ἁμαξηλάται ἦλθον διὰ νὰ παραλάβωσι τοὺς ἄνθρακας. Ἐκεῖ ὑπῆρχεν ἀνήρ, ὅστις ἐλάμβανε χρήματα καὶ ὅσ-

διὰ νὰ γίνωσιν ἐπιστήμονες εἰς τὸ ἔργον τῆς συκοφαντίας, τώρα ὅτε ἀπέθανεν ὁ μόνος ἀντίπαλός των, αὐτὸν τὸν ὁποῖον ὁ τόπος τὰς τελευταίας ἡμέρας τοῦ βίου του ἐπόθει νὰ ἴδῃ ἀναλαμβάνοντα τὴν ἀρχήν, ὅπως ἐναποθέσῃ φραγμὸν κατὰ τοῦ χειμάρρου τῆς τρικουπικῆς ἐνδοτικότητος, ἀνίστανται φιλόσοφοι τῆς σχολῆς τοῦ Ἀμερικανοῦ Ἐδγάρ Πόε, μὴ παραδεχομένου τὴν ἰδέαν τῆς τελειοποιήσεως, καὶ θέτοντες τὸν δάκτυλοι ἐπὶ τοῦ κροτάφου, ἐκφωνοῦσιν :

Ἡ Ἑλλὰς εἶνε διὰ τὸν Τρικούπην καὶ ὁ Τρικούπης διὰ τὴν Ἑλλάδα.

Καλιβὰν

ΧΡΟΝΙΚΑ

Εἶναι ἀνάγκη νὰ συνδέσωμεν τὴν φωνήν μας μὲ τὴν φωνὴν τοῦ ἐκ Πειραιῶς ἀνταποκριτοῦ ; Εἶναι ἀνάγκη νὰ προτρέψωμεν πέντε καὶ δέκα ἐκ τῶν μελῶν τῆς Ἑταιρίας τῆς Ὑγιεινῆς νὰ καταβῶσιν εἰς Πειραιᾶ καὶ νὰ στρατοπεδεύσουν δαμαλίζοντες ; Εἶναι ἀνάγκη νὰ στιγματίσωμεν τὴν ἐγκληματικὴν κουφότητα τῆς ἀστυνομίας, ἥτις πρὸ ἑξαμήνου, ὅτε ἤκμαζε ἡ εὐλογία ἐν Πειραιεῖ, ἄφησε τὸ ἔργον της ἡμιτελές ; Εἶναι ἀνάγκη νὰ στιγματίωωμεν τὴν ἀστοργίαν τοῦ Δημάρχου Πειραιέων κ. Μητσοπούλου, ὅστις ἐξ ἰδίων του ὤφειλεν, ὕστερον ἀπὸ τόσον πλοῦτον ἀποκτηθέντα εἰς Πειραιᾶ, μάρτυρ' ἀκοίμητον καὶ τῆς πενίας καὶ τοῦ θησαυρισμοῦ του, νὰ προμηθευθῇ δαμαλίδα καὶ ὡς καλὸς πατὴρ νὰ ὑποβάλῃ τοὺς συνδημότας του καὶ εἰς καταναγκαστικὸν ἐν ἀνάγκῃ δαμαλισμόν ; Εἶναι ἀνάγκη νὰ ψιθυρίσωμεν ὅτι καὶ ὁ ἀντίπαλός του Ρετσίνας καὶ οἱ ἐργοστασιάρχαι ὅλοι ἔπρεπε νὰ συστήσουν ἐπιτροπὴν ἐμβολιασμοῦ ; Περὶ ὑπουργείου πλέον οὔτε λόγον κάμνομεν, διότι μᾶς ἔρχεται νὰ τυφλώσωμεν τὸν ἑαυτόν μας, ἐνθυμούμενοι ὅτι ἐπὶ τύφου ὑβρίζομεν τὸν δυστυχῆ Παπαμιχαλόπουλον, ὅστις ἐν συγκρίσει πρὸς τὸν ἀναίσθητον διάδοχόν του ἀνεδείχθη ὄντως «πατὴρ τῆς πόλεως» κατὰ τὸ λέγειν τοῦ Καμπούρογλου !

Ποῦ κατηντήσαμεν βεζυρεύοντος τοῦ κ. Τρικούπη !

Μᾶς γράφουσιν ἐκ Λαρίσσης ὅτι ὑπάλληλοί τινες ἑτοιμάζουν εὐχαριστήριον γράμμα πρὸς τὴν κυβέρνησιν διότι τοῖς ἐπληρώθη ὁ μισθὸς τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου Ἄϊ ! ἄϊ ! ἄϊ !

Ἂς τηλεγραφήσῃ τώρα ὁ Ἀναγνωστόπουλος :

— Ἀμάν, μὴ τὸ κάνετε αὐτὸ τὸ πρᾶγμα !

Καὶ ἂς φανῇ ὁ ἀνταποκριτής μας ψευδόμενος.

Εὐαρέστως ἀνέγνωμεν ἐν τῷ *Αἰῶνι* τὴν ἀγόρευσιν τοῦ βολευτοῦ Λεβαδείας κ. Ι. Γεωργαντᾶ περὶ τῆς γνωστῆς αὐτοῦ τροπολογίας εἰς τὸ νομοσχέδιον περὶ καπνοῦ. Ἐκ τοῦ κόμματος τοῦ κ. Τρικούπη, τὸ ὁποῖον τοσοῦτον τυφλῶς ὑπηρετεῖ τὸν κύριόν του, καὶ αἱ τροπολογίαι αὐταὶ ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων του ἀποτελοῦσιν ἀμυδρὰν ἔνδειξιν, ὅτι ἐν τῇ τρικουπικῇ ὁμάδι ὑπάρχουσιν ἀντίθετοι γνῶμαι μετὰ σθένους μάλιστα ὑποστηριζόμεναι. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου οἱ δύω νέοι βουλευταὶ, σπουδαίως ὠφέλησαν τὸ δημόσιον διὰ τῆς τροπολογίας των, ἀπολυτρώσαντες αὐτὸ ἀπὸ τοὺς ὄνυχας λαιμάργων τινῶν κερδοσκόπων.

τις ἐφαίνετο ὅτι ἦτο κύριος τῶν ἀνθράκων. Ὁ ἄγριος πολλάκις ἤδη εἶχεν ἴδει αὐτὸν κατὰ τὰς ἡμέρας τῶν πληρωμῶν, καθήμενον ἔμπροσθεν τραπέζης, ἐφ' ἧς ἐμέτρα χρυσᾶ, ἀργυρᾶ καὶ χάλκινα νομίσματα. Οἱ ἀνθρακεῖς περὶ αὐτὸν ἀνέμενον σιωπηλοί. Προσεκάλει αὐτοὺς ἀλληλοδιαδόχως καὶ ἐνεχείριζεν εἰς ἕκαστον, ἀριθμόν τινα κιτρίνων καὶ λευκῶν νομισμάτων ἐκ τῶν ἐπὶ τῆς τραπέζης.

Ὁ ἄγριος ἠννόησεν, ὅτι τὰ στρογγύλα ταῦτα νομίσματα, τὰ ἀπαστράπτοντα καὶ ἠχηρὰ, τὰ ὁποῖα ἐνεχειρίζοντο εἰς τὸν ἄνθρωπον, ἦσαν ἡ ἀξία τῶν ἀνθράκων καὶ ὅτι τὰ ὅμοια νομίσματα, τὰ ὁποῖα εἶχεν ἴδει ὅτι ἐδίδοντο εἰς τοὺς ἀνθρακεῖς, ἦσαν ἡ τιμὴ τῆς ἐργασίας των.

Δὲν ἐγνώριζε τὴν ἀξίαν τοῦ ἀργυρίου, ἀλλ' ἐμάντευσεν, ὅτι διὰ τῶν μεταλλικῶν ἐκείνων κερματίων οἱ ἀνθρακεῖς ἐπρομηθεύοντο τὰ ἀναγκαιοῦντα εἰς αὐτοὺς, ἀσπρόρρουχα, ἐνδύματα, ἄρτον, κρέας καὶ λάρδον, τὸ ὁποῖον ἔψηναν, λαχανικὰ, χόρτα, ῥίζας καλλιτέρας ἐκείνων, ἃς εὕρισκεν ἐν τῷ δάσει, ὡὰ μεγαλείτερα τῶν ἐν ταῖς φωλεαῖς τῶν δένδρων.

Τοῦτο ἦν ἀνακάλυψις. Εἶχε κατανοήσει τὸν λόγον, τὴν ἀνάγκην τῆς ἐργασίας. Ἐγένετο σκεπτικὸς, πολύφροντις· κάτι ἐδασάνιζεν αὐτόν. Ἦτο νέος καὶ ἰσχυρός· ἀλλὰ τί ἔκαμνε τὴν νεότητά του ; Τί τῷ ἐχρησίμευεν ἡ ἰσχύς του ; Βλέπων ἐργαζομένους τοὺς ἀνθρακεῖς, ᾐσθάνετο ἐν ἑαυτῷ ὡς αἶσχος, διότι δὲν ἔπραττεν αὐτὸς τίποτε. Νευρική τις ταραχὴ τὸν κατέλαβε καὶ οἱ ὀφθαλμοί του ἐσπινθηροβόλησαν.

Ἤρε τὸ πριόνι, ἔθεσε ῥάβδον μακρὰν ἐπὶ τοῦ ὑποβάθρου, ἐμέτρησεν, ὅπως εἶχεν ἴδει, διὰ νὰ κόψῃ κατὰ τὸ αὐτὸ μῆκος καὶ ἤρχιζε νὰ πριονίζῃ.

— Εὖγε ! εὖγε ! πολὺ ὡραῖα ! ἀνέκραξαν οἱ περὶ αὐτόν.

— Δὲν εἶνε ἀριστερὸς, εἶπε γυνή τις.

— Νομίζει κάνεις, ὅτι εἰς ὅλην του τὴν ζωὴν αὐτὴν τὴν δουλειὰν ἔκαμνε.

— Εἶνε καὶ δυνατὸς καὶ ἐπιτήδειος.

Βλέπων, ὅτι ἐνεθαρρύνετο, ἐξηκολούθησε. Τὰ παιδιὰ ἵσταντο ἔμπροσθέν του θαυμάζοντα. Ἡ ἐργασία ἔλρονε ἐντὸς τῶν χειρῶν του, ἵνα μεταχειρισθῶμεν τὴν ἐκφρασιν γηραιοῦ ἀνθρακέως. Χωρὶς νὰ χάσῃ λεπτὸν, χωρὶς νὰ ὑψώσῃ τὴν κεφαλήν του, μὴ παρατηρῶν οὔτε δεξιᾷ οὔτε ἀριστερᾷ, ἐπριόνιζε μετὰ λύσσης, μανιωδῶς, μετὰ πάθους. Τὰ κοπτόμενα κατὰ μῆκος ξύλα ἐσωρεύοντο πέριξ αὐτοῦ.

Κατὰ τὴν ὥραν τοῦ δείπνου τὸν ἠνάγκασαν νὰ παύσῃ.

— Ἔλα, τῷ εἶπαν.

Παραλαβόντες αὐτὸν προσεκάλεσαν νὰ καθίσῃ καὶ ἐκάθισε συνδειπνήσας μετὰ τῶν ἀνθρακέων. Ἡ ἐργασία τῷ ἔδωκεν ὄρεξιν, διότι κατεβρόχθισεν ὅ,τι παρέθεσαν ἔμπροσθέν του. Παρετήρησαν ὅτι δὲν ἔτρωγε παρὰ πολὺ καὶ ὅτι ἐκέρδιζε τὸ φαγητόν του. Εἰργάσθη ἀκόμη τὴν ἑσπέραν, ἐπανῆλθεν τὴν ἐπαύριον καὶ τὰς ἑπομένας ἡμέρας.

Ἀπόψε λοιπὸν τὸ ἑσπέρας ἡ καλλιτέχνις Κατίγκω Φρὶμθὰ προσφέρῃ εἰς τὸ κοινὸν δωδεκάδα ὅλην ἐκλεκτῶν συνθέσεων τῶν ἐξοχωτέρων γερμανῶν μουσικῶν. Ἡ συρροὴ προμηνύεται ἔκτακτος. **Μόνη** αὐτὴ θὰ ἐκτελέσῃ τὸ μακρότατον πρόγραμμά της ἐν ᾧ ἀναγινώσκονται ἐν συνδυασμῷ τὰ γνωστότερα μουσικὰ ὀνόματα μὲ τὰς φρεσκοτέρας αὐτῶν συνθέσεις.

Ἡ περίοδος τῶν δημοτικῶν ἐκλογῶν εἶνε γόνιμος εἰς ἐφημερίδας, ὅπως τὰ πρωτοβρόχια εἰς τοὺς σαλιαγκούς. Ἀλλὰ ὁ καλλίτερος σαλιαγκὸς θὰ ἦνε ὁ *Ρωμηὸς*, ἐφημερὶς ἐμμετρος τοῦ κ. Σουρῆ. Ὅλα θὰ ἦνε ἔμμετρα, ἄρθρα, τηλεγραφήματα, διατριβαί, διάφορα, ἐπιφυλλίς, κλπ. Ὅλα θὰ χορεύουν ἐν ρυθμῷ, ὑπὸ χορηγὸν τὸν κ. Σουρῆν, ἑκατομμυριοῦχον πάντοτε εἰς στίχους. Εὐχόμεθα νὰ χορεύῃ καὶ ἐν μέσῳ χιλιάδων πενταρῶν, διότι ἡ Μοῦσα θέλει καλοπέρασι.

Μετὰ τὴν βροχὴν προχθὲς αἱ Ἀθῆναί μας ὅλαι ἔσταζον δρόσον καὶ ἀπέπνεον ἄρωμα γλυκύ. Ὁ ἥλιος περὶ τὴν δύσιν του ἐξῆλθε τοῦ ζοφεροῦ αὐτοῦ πέπλου καὶ ἐθεώρει τὴν πόλιν μετὰ τρυφερότητος ἐραστοῦ, ὅστις πρὸ πολλοῦ ἀφῆκε τὴν ἐρωμένην του κλαίουσαν ! Ὑπὸ τὰ κατάβροχα αὐτῆς δένδρα αἱ ἀκτῖνές του ἔπαιζον μὲ τὴν δρόσον, τῆς ὁποίας ἑκάστην σταγόνα μετεμόρφωνεν εἰς πολύχρωμον *βόλο γαλέριο*, ἐνῷ τὰ μικρὰ στρουθία ἐτίνασσον τὰ πτερά των καὶ ἐθορύβουν ὑπὸ τὰ φυλλώματα ὡς μικροὶ παῖδες ἐξερχόμενοι τοῦ σχολείου τὴν παραμονὴν ἑορτῆς.

Αἱ κορυφαὶ τῶν ὀρέων, αἵτινες εἰς πᾶσαν δύσιν τοῦ ἀττικοῦ ἡλίου ἀλλάσσουν ἐσθῆτα, δὲν ἀνεγνωρίζοντο, οἱονεὶ μετημφιεσμέναι ὑπὸ ποικιλίαν χρωμάτων. Πᾶν τμῆμα μαρμάρου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐρρίπτοντο αἱ ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου, ἠδύνατο νὰ ἐκληφθῇ ὡς τεμάχιον ἀποσπασθὲν τῆς χρυσοτεύκτου Ἀκαδημίας. Μία κατάλευκος χιονοστιβὰς νεφῶν ὑπέστη τοσαύτας παραλλαγὰς χρωμάτων, ὅταν ὁ ἥλιος ἐκρύβη εἰς τὸν ὁρίζοντα, ὅσας δὲν ἠδύνατο νὰ δώσῃ ἡμῖν ἐνδυμασία ἀρλεκίνου.. Καὶ ἡ Ἀκρόπολις ἐν τῷ μέσῳ τῆς περικαλλοῦς αὐτῆς φύσεως ἐφαίνετο ὡς ἐπὶ καμβᾶ κεντημένη.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΣΥΝΤΑΚΤΗΝ

ΣΩΣΑΤΕ ΤΟΝ ΠΕΙΡΑΙΑ

Πιστεύω ἤδη νὰ ἦνε γνωστὸν ὑμῖν ὅτι ἡ ἐπάρατος εὐφλογία ἐπεσκέφθη καὶ ἐκ δευτέρου τὴν πόλιν ἡμῶν· δὲν πιστεύω ὅμως νὰ ἦνε ὑμῖν γνωστὸν ὅτι ἡ δευτέρα αὐτῆς ἐπίσκεψις δὲν εἶνε πλέον, ὡς ἄλλοτε, προσωρινὴ, ἀλλὰ διαρκὴς καὶ ἴσως αἰώνιος, ἀπόφασιν ἀμετάτρεπτον ἔχουσα νὰ μὴ ἀφήσῃ ψυχὴν ζῶσαν ἐκ τῶν Πειραιέων. Εἰς τὴν πόλιν ἡμῶν κλαυθμοὶ καὶ ὀδυρμοὶ διαδέχονται τὸ βαθὺ τῆς νυκτὸς σκότος, καὶ ἕκαστος σπεύδει ὅπως ταχέως τελειώσῃ τὴν ἐργασίαν αὐτοῦ καὶ κλεισθῇ ἐν τῇ οἰκίᾳ του, νομίζων ὅτι ἡ παντοῦ εἰσδύουσα εὐφλογία, εὑροῦσα τὰς θύρας κεκλεισμένας, δὲν θέλει ἐπισκεφθῆ αὐτόν. Ἅπαντα τὰ βιομηχανικὰ καταστήματα ἐκλείσθησαν, πᾶσα ἐργασία ἐπαυσε, καὶ οὐδ' αὐτὸς ὁ θεὸς καὶ προστάτης τῆς πόλεώς μας Ἑρμῆς ἔρχεται εἰς βοήθειάν μας. Καὶ ὅμως τὸ ἀστυνομικὸν δελτίον καθ' ἑκάστην ἀναφέρει ὅτι οὐδὲν κροῦσμα εὐφλογίας ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν Πειραιεῖ ἐγένετο· ἀλλ' ὦ τῆς κουφότητος τῆς ἀστυνομίας μας ! ὦ τῆς ἀπρανοησίας καὶ ἀμεριμνησίας τῶν ἡμετέρων δημοτικῶν ἀρχῶν ! Ὁ δυστυχὴς Πειραιεὺς κινδυνεύει νὰ μετατραπῇ εἰς Σόδομα καὶ Γόμορα καὶ οὐδὲν κροῦσμα εὐφλογίας ἐγένετο ; ἀλλ' ἔχουσι δίκαιον, δὲν πρέπει τις ν' ἀριθμῇ πλέον κρούσματα ἐν Πειραιεῖ, ἀλλὰ θύματα, καὶ ὅμως οὐδ' αὐτὰ ἀναφέρονται, ἂν καὶ περὶ τὰ πέντε καθ' ἑκάστην ἀριθμοῦνται. Οὐδὲν ὑπολείπεται ἡμῖν πλέον, εἰμὴ ν' ἀφεθῶμεν εἰς τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ· ὅθεν οὐδὲν ἄλλο πράττομεν, εἰμὴ λιτανείας καὶ προσευχὰς, ὡσὰν μή τις ἡμῶν γνωρίζῃ τὸ «σὺν Ἀθηνᾶ καὶ χεῖρα κίνει». Τῶν πάντων δὲ χείριστον εἶνε ὅτι καὶ εἰς αὐτὸν τὸν Θεὸν δὲν εἰσακουόμεθα, διότι ἐξ ἀρχῆς ἔσχομεν τὴν ἀπρονοησίαν νὰ παραβῶμεν, καθὸ μάλιστα ἔμποροι, τὴν πρώτην ἐντολὴν αὐτοῦ «Μὴ κλέψῃς», καὶ διὰ τοῦτο τὴν πρώτην ἐπίσκεψιν ἡ εὐφλογία ἐν τῇ παρὰ τῷ Τελωνείῳ συνοικίᾳ ἐποιήσατο. Τό μόνον, διὰ τὸ ὁποῖον ἐγκαρδίως λυπούμεθα, εἶνε ὅτι ἀποθνήσκομεν ὡς πρόβατα σπαρασσόμενα ὑπὸ τοῦ λύκου ἄνευ οὐδεμιᾶς περὶ αὐτῶν ὑπὸ τοῦ ποιμένος φροντίδος.

Καὶ ὅμως, ὅτε ἐν Ἀθήναις ἤκμαζεν ἡ εὐφλογία, φροντὶς κατεβλήθη ὅπως ἐκ τῶν περάτων τῆς οἰκουμένης φέρωσι δαμαλίδα πρὸς ἐμβολιασμὸν τῶν κατοίκων δωρεάν, καὶ αἱ ἀθηναϊκαὶ ἐφημερίδες στήλας καθ' ἑκάστην ἐπλήρουν, συντελοῦσαι οὕτω οὐκ ὀλίγον εἰς τὸ ν' ἀφυπνίσωσι τοὺς ἁρμοδίους· ἐνῷ ἡμεῖς οὐδεμίαν τοιαύτην ἐφημερίδα ἔχομεν, καὶ ἂν ἔχωμεν εἶνε διὰ τὸν τύπον.

Πρὸς ὑμᾶς ὅθεν καταφεύγομεν, κύριε συντάκτα, παρακαλοῦντες ὅπως ἀνακοινώσητε ταῦτα εἰς τὴν ἀθηναϊκὴν κοινωνίαν, διότι εἶνε ἄδικον ν' ἀποθάνωμεν σιωπηλῶς χωρὶς οὐδεμίαν νὰ ἔχωσι γνῶσιν οἱ γείτονες ἡμῶν Ἀθηναῖοι.

Πειραιεὺς, 17 Μαρτίου 1883

Πάπ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΑΚΟΥΣΜΑΤΑ

Τὴν ἑσπέραν τῆς Τρίτης ὁ συμπαθέστατος κ. **Ἀριστομένης Προβελέγιος** συνεκάλει ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ *Παρνασσοῦ* πολυπληθῆ καὶ ἐκλεκτὸν κόσμον ἐκ Κυριῶν καὶ Κυρίων, πρὸ τοῦ ὁποίου εὐδόκησε νὰ ἀναγνώσῃ τεμάχια ἐκ γενναίας καὶ κοπιώδους ἐπιβολῆς· ἀποσπάσματα ἐκ μεταφράσεως τοῦ **Φάουστ.**

Ὁ κ. Προβελέγιος εἶνε γνωστὸς εἰς τὸν παρ' ἡμῖν πτωχὸν ποιητικὸν κόσμον, ὡς ὁ καλλιτεχνήσας τὰ περίκομψα ἐκεῖνα διηγηματικὰ ποιήματα, ἐν οἷς ἡ πλαστικότης τῆς εἰκόνος καὶ τῆς καθαρευούσης ἡ γλαφυρότης ἁμιλλῶνται πρὸς τὴν ἔκτακτον ὄντως περιγραφικὴν δεινότητα· ποιήματα ὅμως μὴ ἀπηλλαγμένα ἐνίοτε καὶ ὑποψύχρου τινὸς πνοῆς, ἴσως ἕνεκα τῆς ἄκρας ἐπιμελείας τοῦ ποιητοῦ περὶ τὴν ἀρχαιότητα τῆς γλώσσης· ἀλλὰ προτιμώτερον τοῦτο καθ' ἡμᾶς ἢ τὸ συγκαλύπτειν τὰ φρικωδέστερα κατὰ τῆς γραμματικῆς τραύματα ὑπὸ τὴν ἀνεύθυνον σκέπην τῆς ὑψηλῆς πατριωτικῆς μανίας. Ἤκμαζε τότε ὁ τόσον οἰκτρῶς

καταλύσας τὸν βίον ποιητικὸς διαγωνισμὸς, ἐν ᾧ ὑπέβαλλε τοὺς στίχους του ὁ κ. Προβελέγιος, συναμιλλώμενος τότε μετὰ τοῦ Ἰωάννου Καμπούρογλου· ὁ πρῶτος ἔγραφε τὸν *Θησέα*, καὶ ὁ δεύτερος τὴν *Ἀκρόπολιν*· ἐκεῖνος ἀπέστελλε τὸ *Μῆλον τῆς Ἔριδος*, καὶ οὗτος τὸν *Φαέθοντα*. Οἱ κριταὶ ἀνωμολόγουν μὲν τὴν σχετικὴν ὑπεροχὴν τῶν ἔργων των, ἀλλὰ μετὰ πολλῆς σχολαστικότητος ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἅτινα ἐκάμπτοντο ἑκάστοτε ὑπὸ τὸν βαρὺν ὄγκον τῆς ἐθνικῆς, ἀλλὰ πεζολόγου Ἀντωνιαδείου ἐποποΐας. Καὶ τὸν μὲν κ. Καμπούρογλουν συνήρπασαν βαθμηδὸν ἐξ ὁλοκλήρου αἱ δημοσιογραφικαὶ ἀσχολίαι, μόνος δὲ ὁ κ. Προβελέγιος παραμένει ἔτι περιπαθῶς ἀγαπῶν τὴν Μοῦσαν, εἰ καὶ μακρὰ ἐν Γερμανίᾳ παίδευσις, καὶ ὁ ἀτυχὴς κλῆρος τῆς ποιήσεως ἐν Ἑλλάδι, τῷ ἐψιθύριζον νὰ τραπῇ ὁριστικῶς ἐπὶ ἄλλα πρακτικώτερα καὶ βαρύτερα.

*

Ἀλλὰ δὲν εἶναι ἐλαφρόν τι, νομίζομεν, μετάφρασις τοῦ *Φάουστ*, τοῦ ὑψηλοτέρου ἔργου τοῦ ὑψηλοτέρου τῶν ποιητῶν. Ὁ καλὸς μεταφραστὴς μερίζεται πολὺ τῆς δόξης τοῦ μεταφραζομένου· ἡ δύναμις μεταφραστοῦ μεγάλου ποιητοῦ ἀναλογεῖ πρὸς τὴν δύναμιν ἠθοποιοῦ, ἑρμηνεύοντος διάσημον δραματικόν· καὶ ἴση εἶνε ἡ δόξα των. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου ἐν Ἑλλάδι, ἔνθα, ἐκτὸς ὀλίγων ἐξαιρέσεων, στερούμεθα ἐξ ὁλοκλήρου μεταφράσεων τῶν μεγάλων ποιητῶν εἶναι εὐεργετικαὶ τοιαῦται ἐπιχειρήσεις. Καὶ τοιαύτην εὐεργεσίαν ἀνέλαβεν ὁ κ. Προβελέγιος, οὐχὶ ἀτυχῶς, ἐὰν κρίνωμεν ἐκ τῆς παρατεθείσης ἡμῖν μερίδος κατὰ τὴν ἑσπέραν τῆς Τρίτης.

Ἀνέγνω τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ μονολόγου τοῦ *Φάουστ*, καὶ τὰς τρυφερωτάτας σκηνὰς τῆς συναντήσεως τοῦ Φάουστ μετὰ τῆς Μαργαρίτας, τῆς ἐπισκέψεως εἶτα εἰς τὸν κοιτῶνά της μετὰ τοῦ Μεφιστοφυλοῦς, καὶ τῶν ἐρωτικῶν ρεμβασμῶν ἐκείνης. Ἡ μετάφρασις ἐξεπονήθη εἰς ἰάμβους ἐν γλώσσῃ ὡραίᾳ καθαρευούσῃ, καὶ ὅπου τὸ δρᾶμα προσδέχεται οἱονεὶ λυρικωτέραν τροπὴν, εἰς ποικίλα μέτρα ὁμοιοκαταλήκτων στίχων.

Πολὺ σοφῶς τὴν χρῆσιν τῆς καθαρευούσης δὲν ἐπεξέτεινεν ἐπὶ πάντων τῶν μερῶν τοῦ δράματος, ἀλλ' ὅπου ἡ καρδία ὁμιλεῖ καὶ ὑπερισχύει τὸ εἰδύλλιον, παρεδέξατο τὴν χρῆσιν τῆς οἰκογενειακῆς διαλέκτου· διὰ τοῦτο τρυφερώτατα ἐπέδωκε τοὺς στοχασμοὺς τῆς Μαργαρίτας, καὶ γλυκύτατος ἦτο ὁ ρυθμὸς τῆς ψαλλομένης ὑπ' αὐτῆς μελαγχολικῆς ἀλληγορίας, ἥτις θὰ ἔχανε πολὺ μεταμφιεζομένη ἐν τῇ γλώσσῃ τοῦ μονολόγου.

Τῆς μεταφράσεως προηγήθη ἐπιμελέστατα συντεταγμένη μελέτη περὶ τῆς παραδόσεως τοῦ Φάουστ καὶ τῆς τραγῳδίας τοῦ ποιητοῦ, καὶ ἡ ὁμύγηρις ἀπῆλθεν ἐξαρθεῖσα εἰς τὸν ὑψηλότερον κόσμον τοῦ πνεύματος, καὶ εὐχομένη τῷ νέῳ ποιητῇ πλήρη ἐπιτυχίαν εἰς τὸ μέγα ἔργον ὅπερ ἀνέλαβεν, καὶ ἄφθονον δάφνην ἐν τῷ ποιητικῷ αὐτοῦ σταδίῳ.

Ὀνουλουλοῦ

ΑΝΑΠΟΦΕΥΚΤΟΝ ΠΑΣΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

ΟΙΝΟΙ

ΑΔΕΛΦΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

(Ὁδὸς Σταδίου κάτωθεν τῆς οἰκίας Λύτσικα)

ΤΟ ΣΑΠΩΝΟΠΟΙΕΙΟΝ ΕΛΕΥΣΙΝΟΣ

φέρει εἰς γνῶσιν τῆς πολυαρίθμου πελατείας του ὅτι ὁ παντοπώλης **Χρῆστος Σικομανδρόπουλος** πωλεῖ σάπωνα φέροντα **ψευδῶς** τὴν ἐπιγραφὴν

ΣΑΠΩΝ ΕΛΕΥΣΙΝΟΣ

Γίνονται δὲ αἱ προσήκουσαι ἔρευναι διὰ νὰ ἀνακαλυφθῇ ὁ παραποιήσας. (Ε'. 1)

Ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἑρμοῦ, ἀντικρὺ τοῦ βιβλιοπωλείου Βέλμπερ

ὁ πρώην ὑπάλληλος τοῦ ἐμπορικοῦ Κοκκώνη κύριος

Μ. ΠΑΝΤΑΣ

ἤνοιξε κατάστημα ἐμπορικὸν, τὸ ὁποῖον ἔχει ἀπὸ ὅλα, μὲ ἕνα γοῦστο μοναδικὸν, καὶ μὲ κάτι τιμὰς εὐγενεστάτας καὶ λεπτάς.

Κυρίως ψιλικά, φακόλα, φανέλλες ἀγγλικαῖς λεπταῖς, ὁμπρέλαις, εἴδη πολυτελείας, ἀρώματα, γίλια ἄλλα πράγματα, καὶ **ΚΑΠΕΛΛΑ Κ'ΓΡΙΩΝ**

ΛΑΥΡΙΟΝ

Εἰς τὸ ἐν Λαυρίῳ Κατάστημα

Ν. ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΚΑΙ Υἱοὶ

πωλοῦνται οἱ περίφημοι **οἶνοι ἀδελφῶν Οἰκονόμου**, **σοῦτζουκ**, **ἐξαιρετικὸς οἶνος** καὶ ἐν Ἀθήναις ἐρυθρὸς καὶ λευκὸς, πρόσφατος ἐξόδου τῶν μεταφορῶν τῆς ἐπιστολῆς. Τὸ αὐτὸ Κατάστημα δέχεται καὶ τοῦ δημοτικοῦ φόρου, καὶ παραγγελίας κατ' ἐξοχὴν μεγάλων ποσοτήτων.

ΧΑΡΤΟΗΦΑΕΙΟΝ

ΠΑΛΛΗ καὶ ΚΟΤΖΙΑ

Ἐπὶ τῆς ὁδοῦ **Ἑρμοῦ**, μεταξὺ τῶν ἐμπορικῶν Γαβαλᾶ καὶ Κοκοροποίλου.

Ὅλα τὰ εἴδη γραφικῆς ὕλης. — **Ἐπισκεπτήρια** χαλκογραφημένα καὶ ἄλλα τῆς στιγμῆς. — **Σφραγῖδες** καὶ ἐπικεφαλίδες, χρωμολιθογραφημένας καὶ μή. — Μόνη ἀποθήκη τῶν ἐμπορικῶν **Καταστίχων** τοῦ Διεθνοῦς φήμης Κατασήματος τοῦ EDLER καὶ CRISHE τοῦ Ἀνυδέρου. — Ἡ Μόνη ἀποθήκη τοῦ περιφήμου **συγκρότου ΖΟΒ.**

Πρὸς δὲ

ΜΗΧΑΝΙΚΟΝ ΦΑΚΕΛΟΠΟΙΕΙΟΝ.